

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10⁰⁰ —
1/2 leta „ „ „ „ 5⁰⁰ —
1/4 „ „ „ „ „ 2⁵⁰ —

Posamične številke stanajo . . . 8 vin.

Na naročila brez dopolnila naročilno se ne oziroma.

SOČA

Telefon št. 88.

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Danes predavanje v „Trgovskem Domu“.

Predava dr. Pavel Grošelj:

Na grobiščih prirode, slike iz življenjske preteklosti naše zemlje.

Prižetok točno ob 8. uri zvečer.

Vse one p. n. naročnike, ki še dolgujejo ali celo naročnino ali del naročnine za tekoče leto, opozarjamo, da s prihodnjo številko nastopimo že december, zadnji mesec leta 1913. Račune lista hočemo imeti urejene do konca leta, zato prosimo vse prizadete naročnike, naj nam **g o t o v o** tekom meseca decembra dopoljuje zaostalo naročnino. Sploh se mora uvesti tudi pri nas ta red, da se bo naročnina plačevala naprej!

Vabilo na naročbo.

Sedaj je čas, naročati si liste. Le pogledjmo zopet enkrat v vrste drugih strank, kako skrbijo za širjenje svojega časopisja. Tako socialni demokratje, tako **n o v o s t r a j a r j i**, kako je razširjen »Novi Čas« po deželi in kako malo »Soča« in »Primorica«! V tem pogledu se mora pri naših listih obrniti na bolje.

»Soča« je naš domač list, je glasilo Slovenskega političnega društva, je vodila letošnjo volilno borbo za samostojne kandidate in nemala je niena zasluga gledé zmage. Naši nasprotniki vedo ceniti naš list, premalo na je upoštevan v naših lastnih vrstah. Res se obilo čita »Soča« in **avažnito niene besede, ALI NAROČNI-KOV JE PREMALO.**

Časopisje je velika moč, in če hočemo res dvigniti Goriško, da prislijejo v njo kedaj boljše dnevi, potrebujemo v to svrho tudi dobro časopisje, to je **dobro DO-MAČE časopisje, živimo v NOVIM ČASIH** v deželi in glasnik teh novih časov naj bo »Soča«, razširjena po celi deželi.

Nova stranka na Goriškem.

Posvojiti so hoteli staro konservativno stranko na Goriškem, ki se je sicer zatekla pod streho S. L. S. ali ni bila niti od daleč to, kar so hoteli imeti v njej nekateri zlasti mlajši elementi, ponajveč taki, ki so prišli iz Kranjske sem ali pa so bili sicer napojeni kranjskega klerikalizma in so hoteli razploditi ga po Goriški deželi. Posvojanje ni šlo tako od rok, kakor bi bili radi, ker so imeli v osebi načelnika svojega nevarnega nasprotnika. Zato so se začeli odcepjati in končno so se odcepili. Odcepljenje se je izvršilo pri letošnjih deželnozhorskih volitvah, temu je sledila ustanovitev nove stranke, ki pa je ostala pri starem imenu S. L. S.

Dne 20. t. m. je imela ta nova stranka svoj ustanovni občni zbor v Gorici v prvem nadstropju hotela »pri treh kronah«. Ne bomo poročali podrobneje, kaj so govorili na tem svojem zborovanju, nas zanima v glavnem načelni program nove stranke.

Katoliški župnik Rojec, deželni poslanec, je razvijal načelni program stranke, ki je izzvenel sicer v postarno geslo: Vse za vero, dom, cesarja!, ali Rojec je

povdarjal in povdarjal »krščanski program«, vse za vero, »versko načelo« v javno in zasebno življenje, pokorščina škofom! Rojec je zaklical: »ne trpimo več katoliškega liberalizma ne modernizma, od vsakega svojega pristaša posebno od svojih voditeljev in zastopnikov tirjamo v zasebnem in javnem življenju priznanje katoliških načel in ustanov in izpolnjevanje krščanskih dolžnosti.«

V navedenih besedah tiči razlika med prejšnjo klerikalno stranko in sedanjo, med to novo in vrhovno klerikalno stranko na Kranjskem. Pred par leti še je dr. Breclj v Centralu ponavljal za vrlinim poglavarjem klerikalcev na Slovenskem, dr. Šusteršičem, da: ne gledajo na to, kako kdo vrši svoje verske dolžnosti, ne gledajo na njegovo zasebno življenje, zadoščča jim, da je dotičnik dober pristaš stranke. — Tako je govoril dr. Breclj v Centralu pred par leti, v tekočem mesecu pa je na javnem zborovanju pritril drugim načelom, da: tirjajo od svojih ljudi, velikih in malih, priznavanje katoliških načel in ustanov v zasebnem in javnem življenju in izpolnjevanje krščanskih dolžnosti. Torej: vsi tisti, ki so bili doslej v klerikalni stranki pa niso živeli preveč po krščansko in so jim bile krščanske dolžnosti deveta briga, pa so bili vsejedno čislani volilci klerikalne stranke, ne morejo v novo stranko, ako se prav korenito ne spremenijo. Sedaj neha vodilna misel: samo da ste naši, pa drugače počenajte kar hočete. Če res krenejo na pot poboljševanja ljudi, ki so pod krovom S. L. S. nove struje, storijo le dobro delo. Poluhšana so zasejali dovolj in izpriljevanje je rodilo že preveč hudih sadov. Le preveč so se držali izvestnega dela klerikalne stranke razbojniški dr. Krekovi nazori, da: naj spraša pošten pristaš klerikalne stranke, predno leže spat, svojo vest, ali je zadosti zaničeval »liberalca« čez dan, preveč so se oprilemali njegovih naukov, da: je zaslužno delo, ako se liberalca vrže v grapo in se ga pobije. Preveč so se bili ukoreninili v klerikalni mladini krivi Terseglavovi nauki, ki jih je učil v Mirnu, da: slovenska krščanska mladina naj zagrenja življenje svojim nasprotnikom, da jim sproti podere, kar sezidajo. — Nasproti razbojniškimi naukom dr. Kreka in Terseglava blagodatni glas mirenskega župnika Rojca! Temeljit preobrat. Prej kol in grapa, sedaj izpolnjevanje krščanskih dolžnosti, med katerimi je tudi ona: ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe! . . . .

Riba pri glavi smrdi. Potrebno je pred vsem, da se pa tudi tisti možje, ki nanznajo nov politični evangelij, sami temeljito preustroje. Ako pa slišimo tako lepe besede iz ust kakega človeka, ki zna maščevalno iz strankarske strasti tirati svojega bližnjega v roko pravice z zavazanimi očmi, potem ne verjamemo dosti njegovi propovedi o krščanskem programu in izpolnjevanju krščanskih dolžnosti. Tudi slabo pristoja taki stranki, ako si postavi na čelo starega liberalca, ko je vendar pri njej pojem »liberalca« obseg vsega hudega in zavrženega in bi spreobrnjen liberalca, tako-le na videz, tikal kam v zadnje vrste ne pa na vodilno mesto.

Krščanske dolžnosti, vera, Kristusovi nauki, to je nekaj vzvišenega, nekaj takega, kar po našem mnenju ne tiče na take preobračarske shode, kakor je bil oni »pri treh kronah« v Gorici. V tisti politični godlji se umažejo-taki lepi nauki in dobijo čisto drug pomen. Zlata so vredni Kristusovi nauki, govori tistih, ki jih vlačijo po političnih sejmih, pa čisto niso vredni niti piškavega oreha.

In kdo bo kaj verjel takim-le le preobračarjem? Enkrat kol in grapa, enkrat ukaz: mladina pobijaj in podiraj, potem pa ukaz: moli in vrši krščanske dolžnosti! Vprašamo: **ali delajo tako možje ki imajo resne, plemenite namene z ljudstvom?!**

Tekom jednega leta se je marsikaj spremenilo v deželi. Preobrat v »Soči«, nov tok v politiki, uspehi, to je uplivalo na sploh na deželo v vsakem oziru in to je poboljšalo tudi . . . »izpeljančke« (kakor jih je hotel nekdo duhovito imenovati) konservativne stranke, da so bili ponižnejši kot po navadi ter so se zatekli h krščanskim dolžnostim.

Slovensko ljudstvo na Goriškem! Mi na ti ključemo: naredi konec premetavanju krščanskih dolžnosti po struarskih zborovanjih, spolni svoj krščanske dolžnosti, živi po zlatih Kristusovih naukih, katekere imej v srcu, od koder te vladajo, obrni pa hrbet kramarjem s tvojimi srčnimi čustvi! Prava ljudska organizacija je le na strani naše stranke, ki je izšla letos iz ljudstva in ki ima na svojem praporu zapisano: Delo za ljudstvo! To je stranka, ki sloni na svojem programu na dobrih čustvih našega ljudstva in na poštenosti. V tej je bodočnost goriškega Slovenstva!

Tržaški magistrat in Italija triumfirata.

Nov kurs v Primorju.

Tržaški magistrat in Italija triumfirata nad avstrijsko vlado. Največji čini vlade kažejo nov kurs v primorskih deželah.

Ben Akiba je rekel, da se je že vse dogodilo na sveti. Če bi vstal in prišel v Avstrijo, bi vskliknil: Kaj takega pa še ne! Tu se godijo reči, ki se niso še dogodile.

Vsak razsoden človek je odobral znan odloke tržaškega namestništva proti regnicolom, ki so uslužbeni na višjih in nižjih mestih na tržaškem magistratu. Vsak razsoden človek je videl po razkritju, koliko italijanskih podanikov ima važne službe v Trstu, na tržaškem magistratu politično ekspoziuro Italije. Toda čutili smo že tudi vihar. In vzrastel je v pravi orkan, ki je divjal po Italiji in segel v Avstrijo ter izpodbil tla namestniškim odlokom. Tako nas strahuje Italija, da celo v tako važni notranji naši zadevi odloči ona sebi v prilog. V nobeni drugi državi ni kaj takega mogoče, mogoče je to samo v ustrahovani Avstriji! Ti naši ljubi zavzniki delajo z našo državo kar hočejo.

Notranje ministerstvo naše je odbilo rekurz tržaškega magistrata, naperjen proti namestniškim odlokom gledé regnicolov, češ, da se odloki skladajo z določami državnih temeljnih zakonov, ali kaj pomaga od strani notranjega ministerstva odbit rekurz, ko pa je hitro nato povedal Stürgkh, da je vlada povsem popustila in kapitulirala pred italijanskim pritiskom, kateri so podkrepili še dunajski sovražniki Jugoslovancov. Baron Gausch je vprašal, no naročilo seveda, kako je z odloki tržaškega namestništva glede regnicolov, nahajajočih se v tržaški mestni službi, in Stürgkh je odgovoril, da vlada se je morala z ene strani principiuelno držati načela, da morajo, z omejitvijo, ki jo podaja smisel zakona, tudi uslužbeni pri občinskih zavodih imeti avstrijsko državljanstvo in da se torej za bodočnost pri novih nameščanjih uslužbencev vsekakor zagotove pravilne razmere v tem pogledu.

Kar se tiče že nameščenih, po odlokih prizadetih tržaških občinskih uslužbencev, je vlada v zadevi teh oseb pripravljena za največjo popustljivost, ki obstoja v tem, da se za te uslužbenice z začasno neomejenim podaljšanjem roka, v katerem bi morali izstopiti iz občinske službe, kolikor mogoče zmanjša gospodarska škoda, ki bi jo trpeli vsled tega ukrepa. Poskrbelo se je tudi, da se 39 uradnikom in služabnikom, ki so navedeni v odlokih, če zaprosijo za podelitev avstrijskega državljanstva — deloma so to že storiili — dovolj sprejem, ker za sedaj proti njihovega sprejemu kakor so pokazala tozadevna poizvedovanja, ni nikakih zadržkov.

Enako popustljivo namerava postopati vlada tudi napram ostalim, v odlokih navedenim nameščencem, ki so zaradi njih še odrejena preiskavanja, ali z ene strani sploh spadajo pod dotične določbe državnega osnovnega zakona, z druge strani pa, ali ni zadržkov proti njih sprejemu v državno zavezo.

V pondeljek, dne 1. decembra trg sv. Andreja.
Opozorjamo deželane, da imamo v Gorici slovenske trgovce in obrtnike!

Vsled te obsežne obzirnosti se torej pred vsemi individualno za dotične inozemce posledice teh odlokov deloma bistveno ublažijo, deloma pa tudi popolnoma odpravijo. Tako je govoril gospod ministerski predsednik.

Vsa anomalija se je razblinila v to, da morajo biti nameščeni na tržaškem magistratu avstrijski državljani; če niso, pa naj se poavstrijanijo in vse bo dobro in prav. Hvala lepa!

Cela Italija se smeje in smeje se tržaški magistrat in smeje se irredenta — pošteni avstrijski državljani mora škripati z zobmi in za glavo se prijeti ob taki modrosti avstrijskih visokih krmilarjev. Saj pojde v Albaniji vsejedno tako naprej, kakor bodo hotele velesile in Italija ne bo tam doli nič popustljivejša. Čemu pa? Če ustrahuje Avstrijo na nje lastnih tleh, kaj je ne bo na tujih! Vojne pa bi tudi ne bila napovedala radi onih regnikolov z magistrata v Trstu odslovljenih.... Po celi Evropi je šla vest o odklokih tržaškega namestništva, po celi Evropi gre sedaj vest o poraženi Avstriji. To bodo stikali glave skupaj in govorili o koncu avstro-ogrske države....

Pa to še ni bilo dosti. K tej dobroti je prišla hitro še druga. Finančno ministerstvo je sklenilo pustiti tržaške davčne agende še nadalje tržaški mestni občini. Za denar gre in s tem denarjem so tržaški magistratovi mogotci tako gospodarili, da jim je vlada odvzela davčne agende in hotela otvoriti v Trstu svoj davčni urad. Vse je bilo že pripravljeno, te dni pa je došla vest, da je finančno ministerstvo sklenilo pustiti davčne agende Trsta še nadalje magistratu. Slovenski denar jim je dober in s slovenskim denarjem so uprizarjali protislovensko gonjo. Oddahnili so se Slovenci in upali so na boljše uporabo plačanih davkov — sedaj se vrne vse na staro. To je nova modrost v ministerstvih. Magistrat tržaški si mane roke, češ, še bomo pestili te proklete ščave mi. Italijani, izvoljen narod, pred katerim se klanja avstrijski ministri. Še bomo rabili zaupan denar, na milijone ga je, kakor bomo hoteli....

Nov kurs se obeta v primorskih deželah in pravica se odmika od nas. Italijan na površje, primorski Slovan, ščavo, sklomi hrbet, da bodo padali po njem italijanski biči, da bo zadovoljen San Giuliano in bo dana avstrijski vladi prijazna prilika, zabiti še več milijonov v Albanijo kot doslej!

Primorski Slovani, kvišku! Trst, Goriska, Istra, na plan, v svojo obrambo, v obrambo naših interesov, našega življenja. Združeni bomo tak činitelj, da nas ne premagajo italijanski pritepenci in nas ne vrže ob fla avstrijska vlada, ki tako popušča v škodo avstrijske misli na jugu.

Volitve v cestne odbore.

Ajdovski cestni odbor.

Volitev se je vršila v sredo. V komisiji je bil deželnega odbornika namestnik dr. K. Podgornik, župan Ignacij Kovač iz Ajdovščine in podžupan Krkoč iz Sela. Od 84 volilnih upravičencev je prišlo volit 81.

Izvoljeni so:

odborniki:

Josip Čermelj, župan, Vrtovin 80 glasov,

Josip Birsa, podžupan, Rihemberg, 78 glasov,

Fran Gruntar, župan, Šmarje, 78 glasov,

Fran Troha, župan, V. Žablje, 52 glasov,

Ignac Kovač, župan, Ajdovščina, 51 glasov,

Peter Medvešček, župan, Sv. Križ, 51 glasov,

Ernest Čibej, podžupan, Lokavec, 51 glasov.

Največji davkoplačevalec v okraju je Leopold Bolko v Črničah.

Glasov so dobili še: Fr. Furlani, Kamnje 31, Boycon Črniče 30, Rebek Gabrije 29, Jos. Slokar Lokavec 24, A. Slokar 4. (Fran Birsa 2).

namestniki:

Maks Bovcon, župan Gojače, 81 glasov,

Ivan Bizjak, župan Dol-Otlica, 69 glasov,

Fran Uhelj, župan Gabrije 51 glasov.

Tolminski cestni odbor.

Pri volitvi cestnega odbora za tolminski sodni okraj, ki se je vršila dne 25. t. m., so bili izvoljeni: a) kot odborniki:

1. Oskar Gabršček, župan Tolmin.
2. Anton Vuga, župan Sv. Lucija.
3. Franc Podreka, župan Volče.
4. Ivan Torkar, c. kr. poštar Podbrdo.
5. Tomaž Laharnar, podžupan Prapetno brdo.
6. Franc Rejc, podžupan Grahovo.
7. Ignacij Podgornik, župan Pečine.

b) kot namestniki:

1. Josip Kovačič, Bača.
2. Cazafura Ljudevit, Tolmin.
3. Cenčič Ivan, podžupan Volče.

Kot najvišji davkoplačevalec stopi v cestni odbor kot efektiven člen Ignacij Kovačič iz Sv. Lucije.

Kanalski cestni odbor.

Volitev se je vršila v četrtek. Od 61 upravičencev je volilo 59.

Izvoljeni so:

odborniki:

1. Pirih Matej, župan Kal 58 glasov,
 2. Leban Martin, župan Lokovec 55 glasov,

3. Velušček Kristjan, župan Anhovo 51 glasov,

4. Humar Štefan, župan Banjšice 41 glasov,

5. Madon Andrej, župan Bate 40 glasov,

6. Bevčar Josip, župan Ajba 39 glasov,

7. Kovačič Karol, župan Avče 31 glasov.

Namestniki:

1. Kodelja Tomaž, Deskle 33 glasov,
2. Pavšič Ivan, Lom 33 glasov.

Pri ožji volitvi 3. namestnika oddanih 36 glasov in izvoljen kot tretji namestnik Tomažič Jožef iz Ročinja z 28 glasovi.

Največji davkoplačevalec je g. Mihael Zega v Kanalu.

Izid volitve cestnega odbora za Krminski sodni okraj.

Vršila se je volitev dne 27. t. m.

Izvoljeni so:

Leghiša Josip, podžupan Krmin, glasov 47,

Orzan Josip Ant., podžupan, Sv. Lovrenc pri Moši, glasov 39,

Gall cav. Rudolf, Kopriva, glasov 47, Dubsy grof Henrik, Medea, glasov

47,

Bodigoj Avgust, Dolenje, glasov 46, Jakončič Anton, podžupan Biljana, glasov 47,

Zucchiatti Anton, župan Medana glasov 47.

Namestniki:

Josip Sfiligoj, župan Biljana glasov 47,

Avian Josip, podžupan, Krmin glasov 46,

Kocjančič Ivan, župan v Moši glasov 39.

Brda imajo 3 odbornike.

Volitev cestnega odbora za Sežanski, ki se je imela vršiti včeraj, je odložena. Cestni odbor za Cerkljanski okraj se voli danes. Bovški je volil včeraj.

(Dalje v prilogi.)

MAGGI JEVE **kočke**
 (gotova goveja juha)
 po 5 vln.
so najboljše!
 Varstvena znamka Zvezda s križcem.

Moll-ov Seidlitz-prašek
 je za na želodec trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dražitelnimi čistil, kroglicami in grenčicami.
Cena orig. škatlje K 2.—
 Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.
Mollo-vo Franc. žganje in sol
 za ribanje života — Bolečino olajšuje in orepčuje stoznato sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.
Orig. steklenica K 2.—
 Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.
 Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofoletti.

Ugodna prilika za Božič!
 velika izbèr.
 Obleke za gospode, gospe in otroke.
 Pelerine in gumijevi plašči.
 Športne jopice, gamaše in mnogo drugih predmetov po zelo nizkih cenah
Iv. Felberbaum
Gorica — Corso Jos. Verdi 11. — Gorica
 vis-a-vis izvoznega trga.

„Trgovski Dom“ v Gorici

naznanjava sl. občinstvu, da se bode pričela s 1. decembrom velika

božična prodaja v Trgovskem Domu.

POZOR! Flanelni forštanj meter od 20 vinarjev naprej.

Velika partija volnenega blaga za ženske obleke, flanele i. t. d. i. t. d.

Redka prilika! Partija sukna za moške obleke se proda pod lastno ceno.

Ne zamudite prilike!

PREGRAD & ČERNETIČ, GORICA.

Rihard Wagnerjeva stoletnica

v filmu od 2. dec. naprej v Central Bio. || Dne 3. dec. velik Wagnerjev večer s spremljevanjem vojaške godbe.

Nastop

slovenske sokolske tekmovalne vrste iz mednarodne tekme v Parizu 1913

v „Trgovskem Domu“ 30. novembra.

Vrsto vodi Dr. Viktor Murnik.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Nastop

tekmovalne vrste slov. sokolske zveze
v Gorici.

Tekmovalna vrsta naših vrljih Sokolov, ki se je vrnila še le pred par dnevi z bojišča, mednarodne tekme v Parizu, na draga domača tla, nastopi jutri v nedeljo 30. novembra ob 4. uri popoldne v Trgovskem domu.

Tesno nam je bilo pri srcu od njenem odhodu na bojišče v srce svobodne Francije, da tekmuje z mogočnimi narodi, Francozi, Italijani, Belgijci, Čehi itd., ki nudijo svojim telovadcem vse le možne ugodnosti. Šli so sinovi malega, zatiranega in razdvojenega naroda, ali bolje narodiča, da pokažejo svetu, ki nas le malo pozna, kakšna sila tiči v nas; šli so s samozavestjo, ki bi jo mogočni nasprotniki imeli najbrž za predržno domišljavost, ako bi ne bi li že naši Sokoli prej dokazali, da so S o k o l i. Šli so izvzemši br. Vidmarja, le novinci za mednarodno tekmo in tudi za to nam je bilo tesno pri srcu. Vrsta, ki jo je vodil br. dr. V. Murnik, je bila sestavljena sledeče: br. Stane Vidmar (Ljubljana I.), France Miklavc (Trst), Alojzij Pogačnik (Ljubljana), Alojzij Jerin (Celje), Vinko Račić (Ljubljana), Jaka Sever (Ljubljana II.), Egon Jezeršek (Trst sv. Jakob). Nestršno smo čakali poročila in odleglo nam je, ko smo zvedeli, da se naši fantje niso dali potisniti iz svetovnega kroga najboljših med izvrstnimi. Vrsta je ostala razmeroma na isti višini, kakor je bila v Turinu in to z novimi močmi ob nešteti zaprekah, kojih največja bi pač bila ta, da se je Pogačnik že v Ljubljani pokvaril in je tekmoval mesto njegovega namestnika.

Priporila si je vrsta častno mesto, priporila si je II. darilo in ovenčala sebe in mal slovenski narod z zmagonosno palmo.

Slovenci in Slovenke v Gorici in okolici! Naša sveta dolžnost je, da napolnimo do zadnjega kotička dvorano v Trgovskem domu iz ljubezni do naših borcev, iz občudovanja do njih in iz hvaležnosti, da so zanesli našo slavo preko mej naše domovine in naše države.

Naša navzočnost naj poplača najlepši cvet na cvetočem sokolskem polju za trud in napor mnogih mesecev in — naša navzočnost naj poplača tudi Slovenski Sokolski Zvezi de! stroškov, ki jih je imela z ekspedicijo v Pariz. Po dveh letih se nam le slučajno nudi zopet tak vzitek in kdo ve — če se bo še kdaj.

Možje in žene — oglejte si Svoj naraščaj! Mladina, oglej si mogočne stebre sedamnosti! Jutri v nedeljo ob 4. popoldne! Na zdar!

Prišlo pa je ob jednom na dan tudi to, da je italijanski goriški magistrat sezidal za avstrijske dragonce luksurijozno vojašnico. Vojaška oblast je rekla nasproti ogromnim stroškom 800.000 + 400.000 za kavalerijsko vojašnico, da ni nikdo zahteval od mestne uprave, da naj sezida tako luksurijozno vojašnico, marveč da bi se bila postavila vojašnica lahko z manjšimi troški. Zato je neodpustljiv greh to, da je goriški magistrat zgradil vojašnico za en milijon in dvesto tisoč kron. Pa, mesto je že tako v dolgovi, da si mislijo modri mestni očetje: naj vse vrag vzame. Postavimo pa se le, če zgradimo tako le nobel vojašnico avstrijskim vojakom. Še prikupimo se navzgor in tisti gori bodo nam še pomagali, da ostanemo še na krmilu!

— Druginja velikanska, kakor v malo katerem drugem mestu, mesto do grla zadolženo, doklade neznosne, mesto polno potreb (vodovoda, kanalizacije), pa gre ob takih razmerah magistrat zapravljat denar! Kje ste vendar, davkoplačevalci, da protestirate glasno in poženete iz mestne liške ljudi, ki hočejo vas spraviti na beraško palico in mesto gospodarsko popolnoma uničiti?!

Opozicijo so v živo zadele te lepe novice in marsikdo se je poprašal: Pa mora biti lep tudi proračun za prihodnje leto!

Lani so rekli, da morajo začeti štediti. Rekli so, da so se postavili na stališče, da se potrebščine znižajo na najpotrebnejše. Potrebščin lani je bilo K 1.411.430, letos navaja finančni odsek potrebščin K 1.519.008. Kritja za leto 1913. je bilo K 1.389.976; za leto 1914. je preračunano kritje na K 1.479.482; torej bi bilo primanjkljaja K 39.526; to je po iztirjanju davkov ostane še tak primanjkljaj. Upajo, da toliko prihranijo tekom leta in tako bi se kril proračun končno brez primanjkljaja. Ali vprašanje je veliko, ali pa bo magistrat toliko iztirjal, kolikor si je postavil za iztirjanje? Brez iztirjanja davkov izkazuje proračun potrebščin K 1.519.008, dohodkov pa K 613.538. Primanjkljaja je torej K 905.426.

Pokritje je preračunano tako: redni dohodki K 613.582; doklade na direktne davke K 634.900; doklade na indirektne davke K 152.000 (180% doklada na vino ima dati K 115.000, 84% doklada na meso K 37.000); izredne pristojbine K 79.000; kar ima dati skupno K 1.479.482.

V proračunu pade v primeri z lanskim glede doklad na direktne davke v oči to, da so doklade proračunjene na K 634.900, to je kar za 40.000 K več od lani. Ustavi se vsakdo tudi pri postavki: pokopališče: ki ima dati 20.000 K več od lani. V proračunu za 1914 je svota K 27.850. Ali le dobijo tak povisek?! Če upoštevamo druginjo, denarne krize, propadanje trgovine in obrti v Gorici, potem si ne moremo prav misliti, da bi si ljudje špogali drage grobove in bi doklade na direktne davke mogle doseči v prihodnjem letu kar 40.000 K več. Ali proračun treba, po njihovem mnenju, priviti visoko tako, da se približa potrebščinam in je primanjkljaj kolikor toliko neznamenjši!

Ali namesto navijati davkoplačevalce, bi bilo pametneje res začeti štediti. Uradništvo tako malega mesta kot je Gorica stane K 194.960, to je eno četrtinko vseh izdatkov. Kaj je res toliko dela? Pri ljudskem štetju ga je bilo obilo!!! »Javna varnost« stane mesto K 83.110. Čemu? Skupna uprava stane K 297.000; to je polovica dohodkov. Ali jih je res potreba. In slavna godba mestna z godbeno šolo vred bo stala mesto drugo leto K 24.718. K proračunu, tako v sili in težavah zbitemu na kup, more zagosti le »Trauermarsch«.

Balkan.

Bolgarska. — Že večkrat smo omenili, s kako srditostjo zvaračajo bolgarski politiki krivdo ponesrečene druge balkanske vojne eden na drugega. Enako silna pa je sedaj na Bolgarskem debata, ali so Rusi ali Avstrijci zakrivali nesrečo Bolgarske. Značilno je, kar piše o tem bolgarski pesnik dr. Vazov. Pravi namreč: Nikakor niso zakrivali Rusi našega poraza, dasi so bili v resnici v drugi balkanski vojni manj nevtralni kakor bi pa morali biti. Ali pomislimo sledeče. Ko še ni bila odločena prva balkanska vojna, so nam že priskočili Rusi na pomoč. Takoj so nam poslali 50.000 brzostrelnih pušk, ki nas niso več ljale niti vinarja. Pa ker smo imeli še premalo pušk, smo jih morali naročiti še v Nemčiji in v Avstriji, a jih nismo dobili niti proti plačilu. Rusija pa nam je na to takoj poslala 25.000 pušk. Samo ob-sebi se razume, da ni pozabila na potrebno strelivo. Ko smo mobilizirali svoje vojaštvo in je tih bilo mesto 300.000 skoraj 600.000 vojakov in ko nam je zmanjkalo gorkih oblek, nam je Rusija takoj poslala nad 200.000 gorkih jopičev in plaščev in tudi to nas ni veljalo niti vinar. Pri Bulairu bi naši vojaki noginili od gladu, da ni bilo ruskih parnikov, ki so skozi Dardanele vozili našemu vojaštvu živeža. In tudi to nas ni nič veljalo. Potem na vse številne ruske zdravniške ekspedicije, brez katerih bi poginila polovica naših ranilcev. Ruska nam je dejansko koristila več, ko vsaka druga država. Naša krivda je pa, da nismo poslušali njenega sveta, da naj ne začnemo druge balkanske vojne. Ali mi smo bili gluhi in nismo hoteli poslušati priateljskega nasveta. Odtod na naša nesreča.« Tako pravi Vazov in ž njim najbrže večina Bolgarov.

Kralj Ferdinand odpotuje v Sofijo. — To je najnovije presenečenje z Dunaja. Berchtoldu prede huda, ker kaj, če se uredniško vesti, da so doigrali na Bolgarskem Koburžani, potem je tudi konec avstrofilstva na Bolgarskem. Zato mora oditi Ferdinand v Sofijo, da reši, kar se da rešiti. Ali veliko vprašanje je, če more rešiti še avstrofilstvo in še večje če more rešiti sebe.

Razkritja o srbsko-bolgarski pogodbi. — Dobro informirani krogi v Belgradu niso čisto nič presenečeni, da je bila znana srbsko-bolgarska pogodba, po kateri bi morala poslati Bolgarska Srbem 200.000 vojakov na pomoč v slučaju vojne z Avstrijo, že kmalu po njenem nastanku tudi Avstriji. Trde, da vedo, kdo je informiral Avstrijo.

V komisiji za ureditev severno-albanske meje so zopet nastali hudi spori. Ruski, angleški in francoski člani komisije so zagrozili, da odlože svoje mandate, če ne izpolnijo vlade njih želj.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Finančni vodja Engel je s pogledom angleške nedolžnosti predložil proračunski provizorij za dobo od 1. januarja do 30. junija 1914., in s tem proračunom je spojena nežna zahteva posojila v znesku 368 milijonov kron, od katerega naj požre militarizem sam okrog 333 milijonov za same izredne izdatke.

Zbornica je v drugem čitanju rešila zakon o davku na žganje.

Zdaj je v razpravi reforma osebnega dohodninskega davka.

Posojilo v znesku 368.969.830 kron naj se porabi: 6 1/2 milijona za odplačilo splošnih državnih dolgov; 30 milijonov za zgradbe in za vozni material na državnih železnicah; 53.498.730 kron kot polletni prispevek za izredne potrebščine armade in mornarice; 51.897.600 kron kot polletni

donesek za izredne potrebščine armade in mornarice, ki so bile dovoljene v delegacijah oktobra 1912, 227.129.500 kron kot prispevek za izredne vojaške ukrepe v dobi balkanske krize. Od 368 milijonov naj se torej 332 milijonov porabi za same izredne vojaške stroške!

V četrtke je govoril dr. Laginja med drugim o položaju Jugoslovanov v državi. Posebno naše Primorje je še dandanes politično, jezikovno in gospodarsko pod umetno vzdrževanim gospodstvom Italijanov. Znano je, da obstoja med Avstrijo in Italijo v zvezni pogodbi kot dodatek neka tajna klavzula, koje vsebina je sicer neznana, a se Jugoslovani upravičeno boje, da se nahaja v tej klavzuli obljuba avstrijske vlade, da bo pospeševala v Primorju italijanski živeli na škodo slovenskega. A če bi se tudi nahajal princip enakopravnosti, bi bila ta stvar jako opasna; ker bi Avstrija s tem priznavala Italiji pravico vmešavanja v avstrijske notranje razmere. Govornik opozarja, da je italijanska diplomacija že opetovano vplivala na ureditev notranjih razmer v Avstriji v prid italijanskemu elementu. Zahteva točnega pojasnila od grofa Berchtolda, ali se res nahaja v zvezni pogodbi med Avstrijo in Italijo tajna klavzula, ki se tiče njegovega domnevanja.

Poslanska zbornica. — Rusinska obstrukcija je zaenkrat zopet odložena do 5. decembra. Tudi pasivna rezistenca poštnih uslužbencev ne grozi več. Vladna barka jadra torej še. Zbornica je nadaljevala debato o osebno dohodninskem davku in bo ta zakon v kratkem sprejet. Pridno so delovali tudi razni odseki.

Delegacije. — V delegacijah se nadaljuje debata o Berchtoldovem ekspezeju. Sicer ni ravno Berchtoldov ekspeze tako sijajna stvar, da bi bila vredna tako dolge debate, ali v državi, kjer je toliko narodov in strank je pač naravno, da pove svoje stališče vsaka stranka. Nemci se odlikujejo po neverjetni nedoslednosti. Ostro napadajo Berchtolda ali glasovali bodo za vse zahteve skupnih ministrov. Naše skromno mnenje je, da je dolžnost poslanca, če vidi tako zavoženost, kot je ravno Berchtoldova politika, da odreče vsako podporo. Nemci pa pravijo, da je Berchtold nesreča Avstrije, dajo mu pa vseeno vse pripomočke, da more še nadalje vršiti svoj pogubonosno politiko in vse to delajo Nemci iz patriotizma, kakor pravijo. Le tega ne rečejo, da je tisti patriotizem pravzaprav le klečeplazenje. Pojaki so že od nekdanj tista stranka, ki dela iz narodnostnega boja najlepše kupčije in dobičke. Zato se ni treba čuditi, če ne delajo skupnim ministrom nobenih težav in se zadovolje, da gre sistem propadanja lepo naprej, saj imajo od tega le največji dobiček. Zato more tudi poljski delegat grof Pininski nemoteno odobravati vsa zavoženost politike. Famozni rusinski delegat vitez Vasiljko je čutil zopet potrebo, da slovesno povdarja svoje sovraštvo do Rusije. Gospod vitez, ki se rad ponaša s svojim kavalirstvom bi lahko vedel, da besede sovražstva do naroda ne pozna kulturni gentleman. Pa morebiti izvira tudi to sovraštvo Rusije iz dobršne porcije klečeplazenja. — Prijetno se je razlikoval od drugih govorov. govor dr. Kramača. Predvsem se je bavil z Albanijo in z znanimi Prochádzkovnimi. ki so se zlagale v dunajskem časopisu. Grof Berchtold je sicer to odločno dementiral, ali če mu je kdo veroval je drugo vprašanje.

Brambni odsek delegacije je imel tudi že več sej. Slika delovanja je ista, samo, da so tu uspeli zunanega ministra vse bolj občutni. Ker tu je treba plačevati ogromne stroške mobilizacije. Precejšnjo zadovoljnost je vzbudila vest vojnega ministra, da stopi novi vojaški kazenski red prihodnje leto v veljavo.

Proračun goriškega mesta za leto 1914.

I.

Navadno je vse lepo tiho in mirno, kadar je izpostavljen na upogled na magistratu v Gorici proračun. Letos pa je završčalo ob tem času. Prišlo je na dan, v kake škripce je zašel naš slavni magistrat vsled tega, ker je nižjeavstrijska eskomptna banka zahtevala povrnitev zneska 800.000 K, posojenega po 3 in pol odst. v svrhu zgradbe kavalerijske vojašnice. Izvedeli smo, da ona banka zahteva denar do konca tega meseca brezpogojno in niti ne mara ponudenih večjih obresti; skratka: denar hoče nazaj in z goriško mestno upravo noče nobenega opravila več.

Mestni svet si je pomagal. Dobil je zadnji hip posojilo 800.000 K pa po 5,50% obresti in 1,1% provizije; torej obilo dražje. In tako more vrniti neizprosni eskomptni družbi dolg 800.000 K.

VELIKO SKLADIŠČE

== OBUVALA ==

Svetovno znanih tovarn „Zip-Top“

„William Cooks & Brother“ in domačega izdelka.

Fasone elegantne, blago trpežno, cene solidne.

J. Drufovka - Gorica,

Gosposka ulica 3 nasproti „Monta“.

Vsakovrstno manufakturno blago

trgovine **BISAIL** v Gorici, Gosposka ulica 2
(v hiši „Monta“)

se prodaja s **50%** popusta.

371-1

Kinematograf „Edison“ - Gorica

pri ljudskem vrtu

Prednaznaniilo.

Od torika, dne 2. decembra do četrtega, dne 4. decembra se bo predvajal vekanski film 1500 metrov

ZMAGA ali SMRT

pretresljiva drama doživljajev v 4 dolgih delih.

Prvovrstno delo tyrčke Itala-Film iz Torina. Pretresljivi begi. — Zasedovanje z zrakoplovom. — Ukradene bombe. — Požar na krovu ladje. — Strahovita eksplozija.

J. MEDVED

GORICA

Največje skladišče izgotovljenih oblek.

Z današnjim dnevom se otvori novi oddelek trgovine, ki je namenjen prodaji z najmanjšim dobičkom.

Vsled velikanske zaloge izdatno znižane cene.

V ponedeljek trg Sv. Andreja, dobijo vsi oni, ki so kupili tudi najmanjši predmet v trgovini MEDVED, listek za prost vstop

v Kinematograf Central-Bio.

Obleke
za gospode
in gospe
od kron **20** naprej.

Zimske suknje
za gospode
in gospe
od kron **25** naprej.

Pelerine
za gospode
in gospe
od kron **14** naprej.

Klobuki
za gospode
in gospe
od kron **3** naprej.

Čevlji
iz najboljšega usnja
za gospode
in gospe
od kron **12** naprej.

Trgovina J. Medved bo odslej do Božiča odprta dopoldne tudi ob nedeljah in praznikih.

Naročajte se na
„Sočo“ in
„Primorca“.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel „Pri Zlatem Jelenu“. Istotakim se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo nizkih cenah.

Razglas.

S prosincem 1914. se odda zalaganje goriške posadke z mesom in drugimi živili za celo leto.

Trgovci, kateri reflektirajo na tako zalaganje, naj pošljejo svoje pismene ponudbe do 10. decembra t. l. na naslov: „GARNISONSMENAGE, Gorica vojašnica na Travniku“.

Na zakasnele ponudbe se ne ozira.

Ustmena pojasnila se dobivajo na istem naslovu. 378-2.

Kadite samo cigaretni papir
Centauro
kjer je najboljši

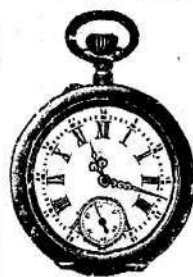
Slovencl!

Podpirajte in poslužujte se
Prve slovenske brivnice
v Gorici,
Gosposka ulica šte. 1 (nasproti Fontu).
Postrežba solidna in snažna.
Za obilen obisk se priporoča!
FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

A. vd. Berini
Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga
oljkinega olja
prve vrste

velikih trank iz Istre, Dalmacije, Melfete, Bari in Nica
s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240
za luči po 72 vin.
Na debelo cene ugodne.
Pošilja poštine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet sameni s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in svež.
Cene zmerno.

JAKOB ŠULIGOJ, Gorica

Gosposka ulica šte. 19
urar c. kr. državne železnice

priporoča svojo novo veliko
trgovino ur

vseh vrst, zlatnine, srebrnine in optičnih predmetov.

Vse po nizkih cenah.

Zdravnik

Dr. Just Bačar

ordinira

v ulici Tre Pè šte. 9.

Franc Nemeč

(prej Cigoj & Nemeč)

ulica Municipio šte. 1
Gorica

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo bogato zalogo najboljših istrskih in domačih vin.

Pošilja na dom.

Postrežba točna.

366 2

Zdravniki

priporočajo kot izvrstno zdravilo proti kašlju

Kaiserove
prsne karamele
s znakom „3 jelke“
milioni uporabljajo proti

Kašelj

zagrljenosti, zasliženosti, oslovskemu kašlju, katarju, boleznim v vratu in obvaruje proti prehladu.

6100 notarsko vid. zdravniških spraveval in od privatnikov jamčijo za gotov vseh.

Ti bomboni vzbujajo tek in so jako okusni. Paketi po 20 in 40 vin., doze 60 vin. — Dobivajo se: G. Cristofolotti, c. kr. dvorni zalagatelj, L. Ghubich, lekarnar G. B. Pontoni, Ruggiero Kürner, A. de Gironcoli, E. Mazzoli, mirodlinica, A. Zavadi, lekarna pri Mariji pomoč. v Vipavi, L. Jursche, lekarnar v Ajellu, Maks Kozowar, lekarnar v Ajdovščini, G. Corbato, lekarnar v Trzinu, Robert Kastner, lekarnar v Tolminu in v vseh drugih lekarnah.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje
Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekašičke šte. 37.
Umetne zobe, zlato zobovje, zlate kronice, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Sedlarska delavnica

Ivan Kravos - Gorica

na Koru št. 11.

Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje, kakor tudi velika izbira usnjatih torbic, kovčegov za potovanje, stnic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tapetiranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — **Nahrtniki za planince.**

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Doluiska glavica K 8.000.000.
Rezervni zaklad K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4³/₄ % v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.
Borzna naročila.
Promese za vsa zrebanja.
Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.
Slavbeni krediti.
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.

Odlikovana pekarija in sladčičarna Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)
zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi nejege pečiva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priproča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah

Komlčna tvornica Traiskirchen pri Dunaju
LIEBLEIN & Co

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorno za vodo samo

STEARIT (obl. zavarovano).

Najidealnejše sredstvo za osušenje vseh vrst in za zadržanje talne vlažnosti.

Nepremotljive fasade z apneno malto. Malta zmešana s Stearitom ima 50-100% večjo trdnost kakor druge primese. (Uradno preizkušeno).

Edina prodaja in zastopstvo:
F. P. Vidic & Komp. — Ljubljana.

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Ljubi moj kam greste?
k BATJEL-U
v Gorico
Stolna ulica 2-4

po nove dvokolo, "Micka" po šivalni stroj, Jože po gramofon in Tince po kmet. stroj.
Tam je velika zaloga in mehanična delavnica.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Anton Potatzky v Gorici naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venc. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znakom sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vradijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & Cⁱ — Gorica, tik sadnega trga.

Najcenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

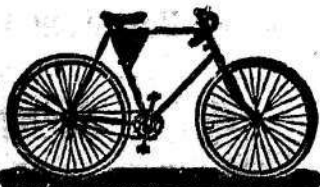

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Altenz“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste hodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šitikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamozeznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. CORICA.

- Češko-Budějovický papírový průmysl - Č. Budějovice.

KUPUJTE LE CIRIL-METODOV PAPIR ZA SLOVENCE V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

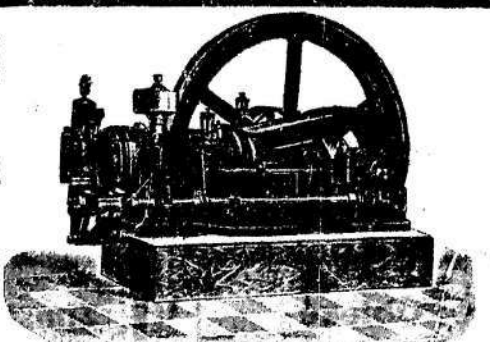
Emanuel & Oskar Kraus

TRST,

Via S. Nicolò št. 2

Tehnični biro

ureditev kompletnih industrijskih naprav vseh vrst in električne luči in moči.

Glavno zastopstvo draždanske tovarne motorjev na plin prej Moric Hilló v Dresden. Najstarejša tovarna motorjev na nafto, sesalni plin, benzin, benzol in plin. Nad 10.000 motorjev v obratu. Izredna odlikovanja. Stroji za izdelovanje opeke, vseh vrst za ročni in parni obrat. Raznovrstni stroji za obdelovanje lesa od tvrdke Adolf Aldinger v Obertürkheim pri Stuttgartu. Universalni strugalni stroji okrogle žage, vrtalniki in izjedači (Fräsmaschinen), razni brusilni stroji. Kompletno oprave za mizarske delavnice. Stroji za obdelovanje kovin, kovaške mize, vrtalni stroji, izjedači itd.

Proračuni, ponudbe in tehnične informacije gratis in franko.

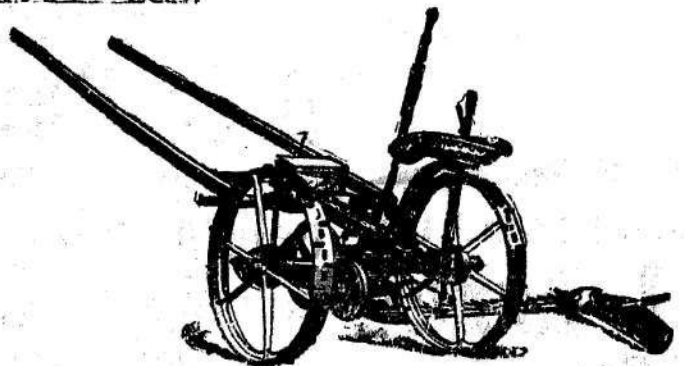
Prvo Vacuum goriško čistilno podjetje

Gorica, Via Ascoli št. 20.

Priporoča se za čiščenje novih stavb, javnih uradov, gledišč, cerkev, šol, sanatorjev, hotelov, kavarn, restavracij itd. — Pri privatnikih: osnaženje prahu na hišnih opravah kakor: strop, stene, preproge, zavese, oblazinjeno pohištvo, draperije, postelje itd. — Namazanje in poliranje parketov ter čiščenje sip. — V shrambo se sprejema preproge proti mesečnemu plačilu in po zelo nizkih cenah.

109-16 Posluži se s proračuni in prospekti.

Velekorisne, za vsakega posestnika senožeti neuprljive kosilne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške „DEERING“, ki so priznane najboljše, dalje: „Johnston“, Osborne „Cormick“, „Zmaj“ itd.

ter grablje in obračalnike za seno, čistilne in navadne mlatilnice, slamozeznice, vratila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse druge poljedelske stroje priporoča v največji izbiri ter po znano najnižjih cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem

FR. STUPICA V LJUBLJANI

Marije Terezije cesta št. 1.

Največja zaloga orodja in železnine ter stavbnega materiala. Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na razpolago.